

Wat zegt de nota Vande Lanotte over Vlaams-Brabant en Halle-Vilvoorde

Document opgesteld door het Halle-Vilvoorde Komitee (Haviko)

Dit document bevat de gedeelten uit de oorspronkelijke tekst van de nota Vande Lanotte voor zover deze rechtstreeks van belang zijn voor Vlaams-Brabant en Halle-Vilvoorde.

De niet cursief gedrukte tekst bevat de gekopieerde paragrafen uit de oorspronkelijke nota.

Inleiding

...

Zoals gezegd worden een aantal problemen aangepakt die ons beleid in ernstige mate hebben verlamd de voorbije jaren. Het betreft de problematiek van het arrondissement BHV en een aantal problemen waarmee het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op financieel en bestuursvlak wordt geconfronteerd. Deze blokkeringen raken aan zeer delicate evenwichten binnen de Belgische federatie, met een hoge symbolische waarde, en doen makkelijk harde tegenstellingen opflakkeren. De geboden oplossingen zijn voor iedereen die ze ondersteunt een moeilijke oefening in het afwegen tussen de onmiskenbare noodzaak deze blokkeringen op te heffen enerzijds en het verdedigen van de eigen, door de achterban sterk ondersteunde, standpunten.

...

Deel I. Politieke vernieuwing

...

Deel II. Bijkomende bevoegdheden voor de deelstaten

1. Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

...

2. Gezondheidszorg

...

3. Gezinsbijslagen

...

4. Mobiliteit en verkeersveiligheid³³

...

Binnen de NMBS zal een dochtervennootschap worden opgericht, waar de drie gewesten en de federale overheid in vertegenwoordigd zijn en die samen de NMBS operaties in het kader van het Gewestelijk Expresnet (GEN) zullen beheren.

In de bijzondere wet zal voorafgaand overleg worden voorzien met betrekking tot wijzigingen in het mobiliteitsbeleid van de gewesten van, naar en rond Brussel. Daartoe wordt een platform opgericht waar de vertegenwoordigers van de drie gewesten overleg plegen over dit mobiliteitsbeleid. Voor het afschaffen van een bestaande of het toevoegen van een nieuwe op- en afrit op de ring rond Brussel is een voorafgaand akkoord van het betrokken gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nodig.

5. Justitie⁴²

1. Organisatie en werking van justitie

...

2. Gerechtelijk arrondissement Brussel Halle Vilvoorde

De voorbije jaren is gebleken dat de organisatie en de werking van het gerechtelijk arrondissement Brussel Halle Vilvoorde problematisch is. Onder andere de uitgebreidheid en de diversiteit van het arrondissement, de hoge eisen inzake tweetaligheid, de verscheidenheid wat de juridische problematiek betreft, zorgen ervoor dat een aantal ingrijpende wijzigingen zich aandienen, die een betere werking mogelijk moeten maken. Bij deze hervorming moet uitgegaan worden van een tweeledige structuur van de zetel en de oprichting van een parket Brussel Hoofdstad en een parket Halle Vilvoorde. Het is belangrijk dat bij deze hervorming oplossingen worden geboden die de effectieve problemen die zich stellen doen verdwijnen, waar de rechtszoekende beter van wordt, die de rechten van de justitiabelen niet aantasten en dat dus een duurzame oplossing wordt geboden die een betere rechtsbedeling garanderen.

In het verleden zijn reeds verschillende pogingen ondernomen om deze problematiek op te lossen. Door het feit dat de hervorming gekoppeld werd aan andere, institutionele problemen, werd het probleem als een communautair probleem gepercipieerd, wat het in essentie niet of zeker niet volledig is. Daarom was het niet mogelijk een volledig akkoord te vinden, al werd vaak verregaande overeenstemming bereikt. Een oplossing lijkt mogelijk, maar moet op zichzelf staand kunnen uitgewerkt worden. Om succes te boeken moet overigens haarfijn juridisch afgesproken worden welke procedurele, organisatorische en inhoudelijke wijzigingen aan de bestaande wetgeving worden doorgevoerd. De onderhandelende partijen verbinden zich er toe deze discussie voor het einde van de formatie te voeren en tot een goed einde te brengen.

6. Verruiming en homogenisering⁴⁹

...

7. Fiscale Uitgaven

...

Deel III. Brussel

...

j. Metropolitane gemeenschap

Wegens zijn band met de twee andere Gewesten, zal in de bijzondere wet, voor Brussel en zijn hinterland een “metropolitane gemeenschap” worden opgericht. Deze instantie zal zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de drie Gewesten en van de gemeenten uit Vlaams Brabant, Waals Brabant en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest die dat wensen en aan wie het vrijstaat om al dan niet toe te treden. De “metropolitane gemeenschap” heeft tot doel om, mits respect voor de Grondwet, de wetten, decreten en ordonnanties, en met respect voor de bevoegdheden van de Gemeenschappen en Gewesten, de samenwerking tussen de verschillende overheden te versterken, in het bijzonder op de volgende domeinen:

- de samenwerking in, onder meer, openbare werken, leefmilieu en ruimtelijke ordening;
- de samenwerking in socio-economische aangelegenheden;
- de intergewestelijke gemeentelijke en provinciale samenwerking.

...

Deel IV. BHV

Het decennialang aanslepende probleem van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde kan eindelijk een evenwichtige oplossing krijgen door de verticale splitsing van de kieskring in een provinciale kieskring Vlaams-Brabant enerzijds en een kieskring Brussel anderzijds.

Zoals het Grondwettelijk Hof (toen Arbitragehof) suggereerde in zijn arrest van 2003, kan die splitsing gepaard gaan met “bijzondere modaliteiten”.

Aan de Franstalige vraag tot behoud van het recht van de inwoners van de zes faciliteitengemeenten om bij de verkiezingen voor Kamer, Senaat en Europees Parlement een stem te kunnen uitbrengen op de lijsten die worden voorgelegd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, kan worden tegemoetgekomen door in die gemeenten en voor die verkiezingen de kiezers de mogelijkheid te geven te stemmen op ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Vlaams-Brabant ofwel de lijsten die ingediend zijn in de kieskring Brussel⁶². Een tweede knelpunt betreft de voogdij van de Vlaamse overheid, de rechtsbescherming en jurisdictionele bevoegdheid ten aanzien van de randgemeenten, en de discussie over de invulling van het burgemeestersambt in drie van de zes gemeenten. In wezen gaan deze eisen terug op een verschillende interpretatie van de faciliteitenregeling.

Deze tegenstellingen kunnen worden overbrugd door de externe taalverplichtingen van de plaatselijke diensten van de randgemeenten te verduidelijken in de wet. Daartoe moeten o.m. de artikelen 25 en 26 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het taalgebruik in bestuurszaken worden gewijzigd.

Artikel 25 zal luiden: “In hun betrekkingen met particulieren gebruiken dezelfde diensten de door betrokkene gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Het Frans wordt gebruikt nadat de betrokken particulier hier telkens uitdrukkelijk om verzoekt, tenzij indien hij daartoe op de in artikel 26bis vastgestelde wijze de wens heeft geuit. In het laatste geval gebruiken de in het eerste lid vermelde diensten, gedurende een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de registratie van deze wilsuiting, het Frans in hun schriftelijke

⁶² Voor het bepalen van de te verkiezen zetels in respectievelijk de kieskring Vlaams Brabant en de kieskring Brussel, wordt rekening gehouden met de uitgebrachte stemmen bij de vorige verkiezingen, in de betrokken zes gemeenten.

betrekkingen met de betrokken particulier zonder dat deze hierom uitdrukkelijk moet verzoeken.

Er wordt echter aan een bedrijf, dat gevestigd is in een gemeente zonder speciale regeling uit het Franse of het Nederlandse taalgebied, geantwoord in de taal van deze gemeente.”.

Artikel 26 wordt gewijzigd in de volgende zin: “Meergenoemde diensten stellen de aan de particulieren uitgereikte getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands of het Frans.

Het Frans wordt gebruikt nadat de betrokken particulier hier telkens uitdrukkelijk om verzoekt, tenzij hij daartoe op de in artikel 26bis vastgestelde wijze de wens heeft geuit. In dat laatste geval worden de door de in het eerste lid vermelde diensten opgestelde bescheiden, gedurende een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf de registratie van deze wilsuiking, in het Frans gesteld.

Bovendien zal een nieuw artikel 26bis in de wet worden ingevoegd. Daarin worden de beginselen voor de hiervoor vermelde registratie van de wilsuiking neergelegd.

Artikel 26bis: “De gemeentebesturen van de randgemeenten nemen de wilsuiking, vermeld in de artikelen 25, lid 2, en 26, lid 2, op in een daartoe bestemd bestand waarin de registratiedatum en de datum waarop de in de vermelde artikelen bepaalde driejarige periode afloopt, de adresgegevens en de naam van de betrokken particulier worden vermeld.

De plaatselijke diensten gevestigd in de randgemeenten hebben, met het oog op de naleving van de verplichting vermeld in de artikelen 25, lid 2, en 26, lid 2, toegang tot dit bestand. Zij raadplegen het in alle gevallen waarin zij een handeling moeten stellen die onder het toepassingsgebied van de vermelde bepalingen kan vallen.”

Met een dergelijke regeling kan een langdurig geschil over de praktische toepassing van de faciliteitenregeling wettelijk worden beslecht en wordt tevens tegemoetgekomen aan diverse revindicaties waaraan dit dispuut de facto ten grondslag lag.

Om komaf te maken met de carrousel omtrent de invulling van het burgemeestersambt in een aantal randgemeenten en om toekomstige disputen te vermijden, wordt voor de 6 randgemeenten een nieuwe regeling ingevoerd.

De nieuwe regeling is van toepassing op elke voordracht van kandidaat-burgemeesters die na de inwerkingtreding van de nieuwe artikelen 25 en 26 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966, wordt ingediend. Zij is op de volgende principes gestoeld:

- Elke akte tot voordracht gaat, op straffe van niet-ontvankelijkheid, vergezeld van een schriftelijke verklaring van de kandidaat-burgemeester waarin deze zich ertoe verbindt de taalwetgeving te zullen naleven. De bevoegde gewestregering gaat na of deze ontvankelijkheidsvoorwaarde vervuld is. Wanneer dit niet het geval is wordt de voordracht om die redenen geweigerd.
- De bevoegde gewestregering is verplicht om binnen de dertig dagen na de ontvangst van de akte tot voordracht van een kandidaat-burgemeester tot zijn benoeming over te gaan, of deze te weigeren. Wordt tegen de weigeringsbeslissing geen jurisdictioneel beroep ingediend, of wordt dit beroep afgewezen, dan kan de geweigerde kandidaat-burgemeester niet opnieuw worden voorgedragen tijdens dezelfde en de volgende legislatuur. Indien de bevoegde gewestregering niet binnen de dertig dagen beslist of indien het beroep wordt ingewilligd en de weigeringsbeslissing vernietigd, is de betrokkene van rechtswege aangesteld als burgemeester.
- Het bewust niet naleven van de taalwetgeving in hoofde van of op instructie van de burgemeester wordt in de wet aangeduid als een grove nalatigheid.
- Voor beroepen m.b.t. de benoeming van burgemeesters en m.b.t. de toepassing van de taalwetgeving in de 6 randgemeenten in het algemeen wordt een specifieke regeling uitgewerkt. Gezien het belang van de grondwettelijke bepalingen voor de interpretatie van de taalwetgeving, zal, indien dat door één van de partijen in het geding gevraagd wordt, het Grondwettelijk Hof gevat worden, dat uitsluitsel zal geven over de al dan niet correcte toepassing van de taalwetgeving in het betrokken geschil.